

Coves del Salnitre

Collbató

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Lloc/Adreça: Serrat de les Garrigoses (muntanya de Montserrat)
Emplaçament
Alçada: S'hi accedeix per una carretera que surt de l'àrea d'esplai de la Salut
505

Coordenades:

Latitud: 41.57358
Longitud: 1.83491
UTM Est (X): 402868
UTM Nord (Y): 4603088

Classificació

Número de fitxa 08069 - 215
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Zona d'interès
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Pateix la malaltia verda, provocada per les espores que introdueixen els visitants, la llum elèctrica que desencadena la fotosíntesi i el material orgànic que actua com adob i fa créixer una molsa verda que cobreix les roques. També ha desaparegut la colònia de ratapinyades.

Protecció Legal
Observacions protecció: Decret 59/1987 (DOGC 827, 10/4/1987)
Accés Fàcil
Ús actual: Lúdic
Titularitat Pública
Titular: Generalitat de Catalunya, Pl. Sant Jaume, 2, Barcelona (08002)

Fitxes associades:

[Llegenda del Mansuet](#)

[Jaciment de les coves del Salnitre](#)

[Plafons de la llegenda del Mansuet](#)

Autoria de la fitxa Assumpta Muset Pons

Descripció

Les coves del Salnitre són el conjunt càrstic més important de la muntanya de Montserrat i la segona cova més llarga de Catalunya, amb un recorregut de 549 m i un desnivell de 20 m. A nivell morfològic destaca el Vestíbul, que és la gran estança de l'entrada, amb una volta de més de 100 m d'alçària i escletxes profundes al terra, que dona pas a un seguit de concavitats (amfiteatre, galeria de les Papallones, pou del Diable, Cambril, Orgue...) amb formacions geològiques de gran bellesa i formes capritxoses. A les parets de les coves del Salnitre hi ha diversos grafitos incisos i d'altres escrits amb tinta, llapis o carbó. Els més antics es remunten als segles XVI (1511) i XVII (1670); d'altres són del XIX (1867, 1870) i del XX (1907). Els autors solien anotar el seu nom i la data. Alguns no són llegibles.

Observacions:

Fotografia del grafitos de les coves del Salnitre, 2010 (Autora i arxiu: Lúdia Ill). Actualment, les coves del Salnitre acullen el Festival de noves sonoritats Gong, que se celebra durant el mes de juliol i que aprofita l'excel·lent acústica de les coves per donar a conèixer nous instruments amb sons no convencionals.

Història

A l'Edat Mitjana el monestir n'extreia salnitre. Més tard, a finals del XVIII, fou explorada, mesurada i dibuixada per un equip de tècnics encapçalats per Pere Pau Muntanya i Francesc Remart i, posteriorment, visitada per Alexandre de Laborde, que també la va descriure i dibuixar.

La llegenda del Manuel assegura que el guerriller tenia el seu amagatall en una balma de l'entrasa. Durant el XIX fou una de les atraccions de la muntanya. Va ser visitada per personatges com Santiago Russinyol o Antoni Gaudí. L'any 1904 es va obrir la placeta que hi ha a l'entrada; el 1934 es va inaugurar la instal·lació elèctrica, que fou destruïda durant la guerra Civil, i el 1985 es va refer de nou.

Durant les guerres del Francès i Civil van servir d'amagatall a la gent de Collbató. L'any 1968 s'hi va fer un recital de la Nova Cançó. Actualment l'Ajuntament en té la concessió i en gestiona l'oferta turística.

Bibliografia

CERVELLÓ Josep M. (2008), "Els visitants de les coves del Salnitre. Un recorregut subterrani per les mentalitats dels segles XVIII i XIX", Espeleòleg, núm. 45, p. 4-7.

LABORDE, Alexandre de (1974), Viatge pintoresc i històric. El Principat, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat [Biblioteca Abat Oliva, Sèrie Il·lustrada, 1], p. 105-106.

SOLIAS, Josep M., Juana María HUÉLAMO i Susana LAUDO (s/d), Inventari del patrimoni cultural del Parc Natural de la Muntanya de Montserrat, Barcelona, Generalitat de Catalunya, p. 4.

Les coves del Salnitre, muntanya, Centre Excursionista de Gràcia, núm. 864, pp. 24-31.

VALLÈS I ALTÉS, Joan (ed.) (2003), Una expedició a les coves de Montserrat, Barcelona, A3 Editorial, p. 66 i 67;

ZAMORA, Francisco de (1973), Diario de los viajes hechos en Cataluña, Barcelona, Curial [Documents de Cultura, 3].

Enllaços d'interès:

